

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.:155-174/99-11106
Signatura: bo5cs102

Oblastní pracoviště č. 15 Zlín
Okresní pracoviště Zlín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Újezd, Školní 252, 763 25
Identifikátor ředitelství:	IZO: 102 319 375
Ředitel školy:	Mgr. Aleš Kozubík
Zřizovatel:	obec Újezd, Újezd 272, 763 25
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Zlín, tř. T. Bati 3792, 760 61 Zlín
Termín inspekce:	16., 19. a 20. dubna 1999
Inspektoři:	Mgr. Marie Dratvová, Mgr. Hana Hrubá
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	celoroční plán práce, rozvrh hodin, školní řád, učební plány a osnovy, tematické plány učiva, výroční zpráva, třídní knihy, zápisy pedagogických rad, žákovské knížky, sešity žáků

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

ZŠ Újezd je třináctitřídní úplnou vesnickou školou s 304 žáky. První stupeň má 5 tříd se 127 žáky, na druhém stupni je 8 tříd se 177 žáky. ZŠ Újezd je spádovou školou pro žáky pěti okolních obcí.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Budova školy pochází z roku 1956. Materiálně technické podmínky pro výuku ve sledovaných předmětech jsou rozdílné. Třídy, odborné pracovny i kabinety jsou vybaveny ještě původním nábytkem a lavicemi. Rovněž pomůcky, uložené v kabinetech i ve třídách jsou většinou starší, opotřebované, ale zatím funkční. Jsou postupně doplňovány a obměňovány novými.

Škola disponuje odbornou pracovnou přírodopisu a poloodbornou učebnou zeměpisu. Ostatní sledované předměty jsou vyučovány v kmenových třídách.

Zajištění výuky učebnicemi a pracovními texty je ve sledovaných předmětech na dobré úrovni, škola si postupně vytváří ucelené řady učebnic.

Výuka zeměpisu je realizována v poloodborné pracovně, přilehlý kabinet má starší vybavení, které je postupně doplňováno novými publikacemi, encyklopediemi a moderní

videotékou. Jako nedostatečná se jeví vybavenost školy nástěnnými mapami. Část zeměpisných map i atlasů je dlouhodobým používáním poničena.

Kabinet matematiky disponuje staršími standardními pomůckami, které jsou stále funkční.

Za velmi dobré lze označit vybavení kabinetu přírodopisu. Dostatek názorných pomůcek, obrazového materiálu, publikací i diapozitivů umožňují zajímavou a efektivní výuku.

Vybavení didaktickou technikou je na průměrné úrovni.

Materiálně technické podmínky pro výuku sledovaných předmětů hodnotíme jako průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin svou skladbou vyučovacích předmětů respektuje fyziologické potřeby dětí. Začátek vyučování stanovený na 7:20 hodin je z psychohygienického hlediska považován za nevyhovující (zdůvodněno problematickou dopravní obslužností). Ze stejného důvodu jsou zkracovány délky přestávek mezi 4. a 5. vyučovací hodinou a mezi 7. a 8. vyučovací hodinou na 5 minut, rovněž není dodržena délka polední přestávky, která je zkrácena z 60 na 15 minut. Tato skutečnost je v rozporu s odst. 2 § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole. Následkem zkracování přestávek působí provoz školy uspěchaným dojmem, bez možnosti žádoucí relaxace a potřeby klidné přípravy na další vyučování pro žáky i pro učitele.

Kontrola rozvrhu hodin dále prokázala, že je porušen odst. 3 § 9 vyhlášky č. 291/1999 Sb., o základní škole tím, že nebyl dodržen pokyn MŠMT ČR ze dne 16. října 1997 o udělení výjimky pro výuku náboženství na ZŠ. Nepovinný předmět náboženství je zařazen v 1. i ve 2. ročníku do dopoledního bloku povinných předmětů.

Prostory školy, jejich vybavení a vzhled již plně neodpovídají současným pedagogickým a psychohygienickým požadavkům. Třídy jsou delší dobu nevymalovány, osvětlení je zastaralé a nedostatečné, výška lavic a židlí nevyhovuje současnému vzrůstu žáků na 2. stupni ZŠ (vadné držení těla). Nutná je celková rekonstrukce sociálního zařízení a některých odborných pracoven.

Jedno oddělení školní družiny je umístěno v náhradním, menším prostoru, který je vzhledem k počtu zapsaných dětí nevyhovující. O vyjádření OHS zatím ředitelství nepožádalo.

Pitný režim škola zajišťuje v době obědu i prostřednictvím bufetu přímo v objektu školy.

Přístupové schodiště na školní hřiště nesplňuje bezpečnostní hlediska.

Psychohygienické podmínky školy jsou hodnoceny jako spíše průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Personální obsazení 1. stupně je velmi dobré - výuku realizují pouze učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka přírodopisu je zabezpečena učiteli s odbornou způsobilostí. Větší problémy jsou v odborné výuce matematiky a zeměpisu, poněvadž škola nemá dostatek učitelů

s těmito odbornostmi. Ředitel musel situaci částečně řešit přijetím důchodkyně na zkrácený úvazek. Matematiku vyučují tři učitelé, z toho jeden neodborně. Výuka zeměpisu je rozdělena mezi pět učitelů, kterým v podstatě doplňuje úvazek. Pouze dva z nich mají požadovanou odbornost, ale pro jejich vyčerpání ve výuce matematiky vyučují zeměpis jen okrajově.

Věková struktura pedagogického sboru je vcelku příznivá, věkový průměr činí 41 let. Pedagogický sbor je stabilizován. Aprobace, které škole chybí jsou tělesná výchova, matematika, zeměpis a anglický jazyk.

Personální podmínky sledovaných předmětů jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

4 Plnění učebních osnov

V rámci hospitační činnosti nebylo zaznamenáno nedodržení učebních osnov. Při kontrole tematických plánů byl zjištěn časový skluz o jeden měsíc v učivu zeměpisu 7. ročníku, kde je velkému objemu učiva vymezena pouze jednodílná týdenní dotace. Tematické plány pro předměty s převažujícím výchovným charakterem nejsou ve škole vypracovány (hudební výchova).

Plnění učebních osnov sledovaných předmětů je spíše nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Kvalita vyučování byla hodnocena na základě hospitační činnosti inspekčního týmu. Sledována byla výuka jazyka českého, matematiky a hudební výchovy na 1. stupni, na 2. stupni pak skupina přírodovědných předmětů - matematika, přírodopis a zeměpis.

1. stupeň

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla sledována celkem ve čtyřech ročnících. Tři vyučovací hodiny se vyznačovaly promyšlenou organizací, přiměřeností uplatněných metod a forem práce i aktivizující motivací. Ve všech třech hodinách učitelky uplatnily kultivovaný jazykový projev, pozitivní stimulaci žáků. Dostatečný prostor byl dán komunikativním dovednostem, rozvoji slovní zásoby i prostupnosti obsahu učiva s ostatními předměty.

Jedna hodina postrádala větší míru aktivizujících motivačních prvků, zařazení variabilních didaktických her a názorných pomůcek k procvičení a upevnění učiva.

Výuka českého jazyka byla souhrnně hodnocena jako nadprůměrná.

Matematika

Ve sledovaných hodinách matematiky se uplatňovaly především různé formy činností od frontálních, skupinových a individuálních s přihlédnutím k vytvoření dostatečného prostoru pro dokončení práce jednotlivých dětí. Časté střídání forem práce vedlo k efektivnímu využití vyučovacího času. Zařazení vhodných metod s uplatněním prvků problémového učení umožňovalo učitelkám průběžně kontrolovat pochopení učiva. Diferencovaný přístup k jednotlivým žákům i pozitivní hodnocení podporovalo zájem a pracovní výkon žáků.

V jedné hodině byl zaznamenán málo tvořivý a nedostatečně motivující přístup učitelky. Veškeré činnosti byly zaměřeny na výkon a výsledek. Chyběla větší pestrost použitých názorných pomůcek, diferencované zadávání úkolů.

Domácí úkoly jsou zadávány přiměřeně. Pracovní sešity jsou pravidelně kontrolovány, samostatné práce hodnoceny. Kromě jedné třídy je dostatečně sledována grafická úprava zápisů žáků.

Sledovaná výuka matematiky byla spíše nadprůměrná.

Hudební výchova

Hudební výchova je vyučována učitelem s odbornou způsobilostí. Předností výuky byla velmi dobrá znalost vyučujícího hry na klávesový hudební nástroj i dostatek zkušeností s výukou pěveckých dovedností žáků v rámci vedení pěveckého sboru ve škole.

Pěvecké činnosti převládaly i ve sledované výuce. Žáci mají ve velké většině zvládnutou čistou intonaci, dobře vypěstované rytmické dovednosti i sluchovou představivost. Pedagogický přístup k žákům nebyl dostatečně motivující, při hře na bicí nástroje nebylo dbáno na správný úchop a pohyb.

Ze zápisů v třídní knize je zřejmé jednostranné zaměření hudební výchovy především na pěvecké činnosti a znalost notového záznamu.

Výuka hudební výchovy měla spíše nadprůměrnou úroveň.

2. stupeň

Matematika

Výuka matematiky byla sledována v 6., 7. a 9. ročníku u učitelů s odbornou způsobilostí. Probírané učivo bylo v souladu s tematickými plány i učebními osnovami.

Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo podáváno tradičními metodami, srozumitelně a věcně správně. Systém práce mají žáci osvojen, jsou u nich vypěstovány pracovní i kázeňské návyky, je rozvíjeno analytické myšlení. Větší aktivita se projevovala u žáků v nižších ročnících. V některých hodinách bylo učivo diferencováno, byly využity názorné pomůcky (geometrická tělesa) a audovizuální technika.

Atmosféra hodin se odvíjela v přátelském a nekonfliktním duchu, často bylo využíváno pochvaly. Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách.

Předloženy byly písemné kontrolní práce za 1. pololetí. Forma vypracování v některých třídách je naprosto nevhodná. Písemné práce jsou v jednotlivých třídách vyhodnoceny průměrnou známkou, ale se zjištěnými výsledky se dále nepracuje, není využito této důležité informace pro zpětnou vazbu.

Sledovaná výuka matematiky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přírodopis

Bylo hospitováno v 6. a 9. ročníku. Výuka na škole je zajištěna učiteli s odbornou způsobilostí.

Vyučující byla do hodin dobře připravena, názornost výuky byla podpořena dostatečným množstvím pomůcek, obrazů, odborných publikací. Střídaly se pestré formy

práce, které zaujaly zejména mladší žáky. Při výkladu učitelka využívala znalosti a životní zkušenosti žáků. Velmi přirozeně a nenásilně byly využity výchovné aspekty, zejména v oblasti ochrany životního prostředí, ekologie.

Sešity žáků jsou kontrolovány, je dbáno na úpravnost.

Výuka byla efektivní, měla nadprůměrnou úroveň.

Zeměpis

Výuka zeměpisu byla sledována ve třech ročnících u učitelů bez odborné způsobilosti. Hodiny měly rozdílnou úroveň. Stavba hodin nebyla po stránce metodické vždy dobře promyšlena a zvládnuta, stejně tak byla zřejmá občasná odborná nejistota. Převažovala tendence učit encyklopedicky, méně zřetelná byla snaha učit žáky řešit problémové úlohy, pracovat samostatně s mapou, testy a dalšími pestrými formami. Výklad učiva vycházel z řízeného rozhovoru se žáky, přesto nebyly komunikativní dovednosti rozvíjeny dostatečně.

Hodnocení žáků v 8. ročníku prokázalo nízké nároky na znalosti žáků. Oba mladí učitelé dobře navazovali kontakt se žáky. Při dialogu mezi učitelem a žákem bylo méně dbáno na dodržování spisovného vyjadřování.

Sešity jsou pečlivě vedeny, učiteli kontrolovány.

Vítanou aktivitou ve výuce zeměpisu je zapojení žáků 6. a 8. tříd do zeměpisné korespondenční soutěže Eurorébus (29 žáků).

Vzhledem k nestejně úrovni sledovaných hodin je souhrnně hodnocena výuka zeměpisu jako průměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Úroveň výsledků učení byla sledována formou hospitací, kontrolou písemností žáků i celkového hodnocení jejich výsledků.

Na 1. stupni získávají žáci znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu i tempu. Vyučovací metody se odvíjejí od osobnosti každého učitele. V hodinách převládala metoda rozhovoru se žáky, často doplňována problémovými otázkami i praktickými úkoly. Většina učitelů uplatňovala k ověření výsledků své práce v průběhu vyučování zpětnou vazbu. Žáci jsou vedeni k samostatnému myšlení, komunikativním dovednostem i k využívání dříve získaných poznatků a zkušeností.

Pro žáky se speciálními potřebami je vytvořen účinný systém péče a odborného vedení dle pokynu MŠMT ČR č. j. 23 472/92-21. Spolupráce s PPP je prokazatelně zachycena v dokumentaci o žácích. Důvěrné informace jsou zajištěny před zneužitím. Integrovaní žáci jsou evidováni a mají individuální plány se všemi náležitostmi. Jejich plnění i doba platnosti jsou sledovány. Na 1. stupni jsou zřízeny dva dyslektické kroužky, v nichž se dvě odborně proškolené učitelky individuálně nebo skupinově věnují dětem se speciálními poruchami učení. Jedenkrát v týdnu pracuje ve škole externí logopedická asistentka, která má v péči děti s řečovými vadami. Podle potřeby se kontaktuje s vyučujícími i rodiči.

Inspekce oceňuje pozornost, kterou škola věnuje dopravní výchově žáků.

Na 2. stupni jsou vědomosti žáků a jejich dovednosti na úrovni, která odpovídá zvoleným učebním programům. Své znalosti dokáží aplikovat.

Školní řád je zpracován, obsahuje všechna ustanovení definovaná vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Jeho součástí jsou i vhodná ustanovení vyplývající z ústavního zákona Úmluvy o právech dítěte a uvádí i návod, jak postupovat v případě zneužití drog.

V zápisech pedagogických rad není doloženo, že byl školní řád předepsaným způsobem projednán a odsouhlasen pedagogickou radou, což je v rozporu s odst. 5 § 8 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Mezi žáky se nevyskytují konflikty, ani prvky agresivity. Žáci jsou vedeni k uvědomělé kázni, zodpovědnosti a dodržování pravidel mezilidských vztahů. Interakce učitel - žák je výrazně pozitivní. Chování žáků je kultivované, k dospělým zdvořilé a ohleduplné.

Z hlediska výsledků vyučování je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní jídelna, která připravuje stravu i pro blízkou MŠ. Provoz zajišťuje 6 pracovníků včetně vedoucí školní jídelny. K pravidelnému stravování je přihlášeno 230 žáků, 40 zaměstnanců a 7 cizích strávníků.

Jídelna s kapacitou 300 strávníků je dostatečně prostorná, světlá a čistá. Na viditelném místě je vyvěšen vnitřní řád školní jídelny. Dozor nad žáky je zajištěn.

Organizace, kulturnost i hygiena školní jídelny je nadprůměrná.

Školní družinu tvoří 2 oddělení s celkovým počtem 50 žáků. Její provoz zajišťují dvě vychovatelky pedagogicky a odborně způsobilé. Obě pracují na zkrácený úvazek. Míra jejich přímé výchovné práce i činností souvisejících je ředitelem stanovena do rozsahu týdenní pracovní doby. Provoz je v týdenním rozvrhu upraven podle potřeby školního vyučování.

Ředitel dosud nevydal vnitřní řád školní družiny, což je v rozporu s odst. 5 § 2 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Inspekci byla předložena tato písemná dokumentace: zápisové listky, přehled výchovné práce, docházkový sešit. Kontrolovaná dokumentace je řádně vedena.

Výchovná činnost školní družiny se řídí tematickým a časovým plánem. Přímou výchovnou činnost si vychovatelky plánují do týdenních tematických celků, v nichž jsou úkoly přehledně rozpracovány v návaznosti na výchovné cíle i společenské aktivity.

Vnitřní vybavení obou oddělení tvoří starší nábytek, přiměřené množství didaktických pomůcek a dětské literatury. Druhé oddělení je současné době v náhradním prostoru, který zcela neodpovídá hygienickým a pedagogickým požadavkům. Z toho důvodu je často využívána tělocvična, cvičná kuchyně i počítačová učebna. Pěkné prostředí poskytuje dětem možnost trávit většinu volného času v přírodě.

Dle § 19a zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů je na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny vybírán obcí od rodičů příspěvek 20 Kč, což v samém důsledku neumožňuje kvalitněji vybavit jednotlivá oddělení školní družiny.

Školní družina svou činností kvalitně přispívá k plnění výchovných cílů školy. Její činnost je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Sledovaná činnost školy v oblasti podmínek vzdělávání je hodnocena jako *spíše průměrná*, v oblasti průběhu vzdělávání jako *spíše nadprůměrná*.

Doporučení:

- Materiálně technické vybavení školy je třeba co nejrychleji obnovit, zejména vyřešit problém nevhodných žakovských lavic a židlí na 2. stupni ZŠ, renovovat osvětlení ve třídách i na chodbách, provést rekonstrukci sociálního zařízení, přistoupit k postupné obnově školního nábytku.
- Práci předmětových komisí je třeba efektivněji zapojit do řízení školy, současná struktura je málo funkční (přírodní vědy).
- Ve spolupráci se zřizovatelem řešit problematiku dopravní obslužnosti s ohledem na nejlepší zájem dítěte.
- Respektovat obecně závazné právní normy.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Marie Dratvová v. r.

členové týmu Mgr. Hana Hrubá v. r.

Ve Zlíně dne 29. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 30. dubna 1999

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Aleš Kozubík v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: obec Újezd, Újezd 272, 763 25	1999-05-14	186/99
Školský úřad: Zlín, tř. T. Bati 3792, 760 61 Zlín	1999-05-14	187/99
Rada školy: Mgr. Lubor Černobila, Újezd 320, 763 25	1999-05-14	190/99

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.